

ЛОГІСТИКА ТА ТРАНСПОРТ

Шпинта Х.В.

студентка;

Омельченко А.І.

кандидат економічних наук, асистент,

Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського

ЧОТИРИ ПЛОЩИНИ АНАЛІЗУ ЗМІН В ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

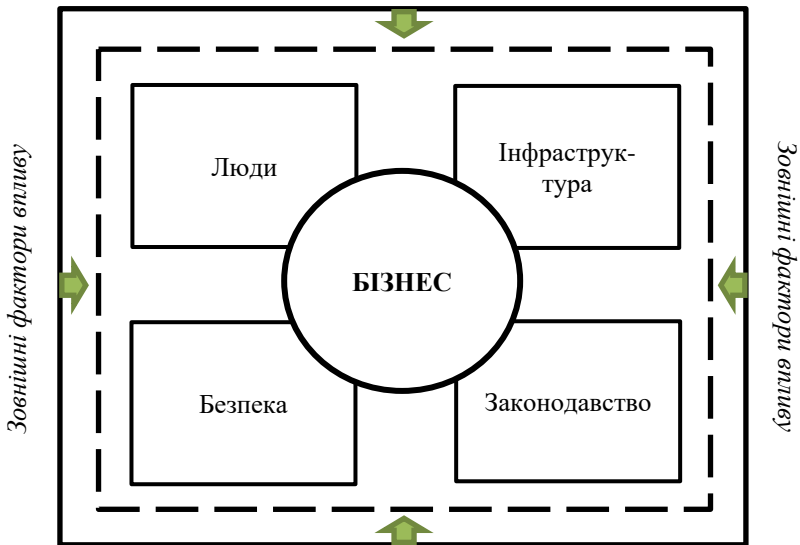
Ведення бізнесу в умовах дії правового режиму воєнного стану це складний виклик перед підприємцями цілої країни. Особливо гострого впливу зазнали логістичні компанії, аграрії, українські експортери та ін. Серед основних факторів, що вплинули на бізнес-процеси в логістиці, можна виокремити наступні [3]: відмова від накопичення та зберігання товарів, різка та швидка зміна складських умов, ускладнення логістичних операцій. Переформатування й оптимізація логістики, а саме оптимізація системи управління логістичними процесами, є життєвоважливою проблемою для вирішення. Лише поєднання працюючої економіки та якісної логістики є однією з визначальних умов перемоги країни.

Будь-яка криза у соціально-економічній системі формує не лише набір загроз її життєстійкості, але і визначає можливості пристосування до нових умов функціонування та оптимізації діяльності бізнесу. Генерування нових перспектив для роботи можливе за умов швидкого реагування на зміни, аналізу й структурування факторів внутрішнього та зовнішнього впливів на підприємство.

Для забезпечення ефективного функціонування логістичного бізнесу у цей важкий період, його варто розглядати у розрізі чотирьох площин з двох ракурсів для кращого порівняння змін, які відбуваються безпосередньо зараз з тим, що відбувалось до початку активних воєнних дій на території нашої країни. Такий аналіз

дозволить зрозуміти, які зміни вже відбулись та над чим ще потрібно працювати.

Розглянемо детальніше в межах яких площин необхідно швидко оперувати змінами для забезпечення стійкості логістичного бізнесу. Це: люди, інфраструктура, безпека та законодавство [1]. На кожну з цих площин здійснюється вплив ззовні, який знаходиться в тісній взаємодії з внутрішніми процесами компанії (рис. 1).

Примітки:

- Зовнішні фактори впливу на стійкість бізнесу
- - - Внутрішні фактори впливу на стійкість бізнесу

Рис. 1. Схема взаємодії факторів впливу на стійкість логістичного бізнесу в межах чотирьох площин

Джерело: створено автором на основі [1]

Найважливішою площиною як раніше, так і тепер є *люди*, оскільки вони виступають як працівники так і як клієнти. Людський фактор є цілим пластом у діяльності бізнесу, мистецтво управління яким визначає фінансовий успіх і існування його в цілому [1]. Клієнти в свою чергу є юридичними та фізичними особами. Якщо у перші дні

війни люди з різних причин менше користувались послугами переміщення відправлень, то зараз потреба у цьому помітно виросла.

Другою площиною за важливістю виступає саме *інфраструктура*. Логістичні компанії не можуть існувати без транспортних шляхів та засобів для перевезення, якими здійснюється транспортування відправлень. Якщо до війни були налагоджені найоптимальніші маршрути, то на даний момент їх доводиться змінювати навіть в самому процесі транспортування. Багато доріг чи територій є замінованим чи й зовсім зруйнованими, а працівників не вистачає для повного забезпечення потреб населення.

Третьою площиною є *безпека*. Раніше безпека полягала переважно у надійності перевезення відправлень та загалом ситуації на дорогах. Однак зараз потрібно складати цілі карти, на яких зазначається ситуація в певному регіоні, щоб вберегти життя працівників та доставити вантаж. Від безпеки залежить й можливість загалом існувати логістичному бізнесу.

І останньою площиною є *законодавство*. Воно завжди мало вплив на логістичний бізнес, але в умовах війни змін зазнали такі сфери [1]: трудове законодавство; податкова система; митна система; зміни щодо дозволу на зброю; тимчасовий дозвіл на керування транспортним засобом; зміни в кредитуванні бізнесу. Завдяки змінам у митному законодавстві, полегшилась процедура переміщення гуманітарних вантажів з-за кордону та по території країни, а дозвіл на експорт допоможе бізнесу утриматись на плаву і таким чином сплачувати податки й підтримувати економіку нашої країни.

Аналізуючи всі фактори впливу на діяльність логістичних компаній, варто виділяти саме ці гілки, адже зовнішні фактори – це те, що компанія повинна враховувати, але її вплив не значний, внутрішні фактори – це цільові напрями управління у компанії, на які вона впливає в першу чергу [1].

Для оптимізації логістичних процесів в поточних умовах та побудови ефективної економіки необхідно вміти відстежувати динаміку переміщення товарних запасів, витрати палива, репутацію перевізників, зміни в логістичних ланцюгах поставок в залежності від інфраструктурних втрат, проблеми в організації вантажно-розвантажувальних робіт у тих чи інших місцях з подальшим

усуненням [2]. Здійснювати оперативний аналіз цієї інформації можна за допомогою автоматизації логістичних процесів, створення логістичних центрів та електронних сервісів, що оптимізуватимуть облік та організацію переміщення вантажів. Окрім цього, необхідно розвивати ідею грамотної логістики. Волонтерський рух в Україні сьогодні виступає прикладом чудової комунікації, гнучкості та консолідації різних складових однієї великої системи. Аналіз позитивного досвіду такої роботи дозволить оптимізувати логіку побудови нових логістичних ланцюжків.

Для оптимізації системи управління логістичними процесами підприємство повинно дотримуватись низки принципів, що визначатимуть специфіку процесу оптимізації. Серед таких [4] принцип інформаційної забезпеченості для координації дій та створення єдиного інформаційного простору; принцип інтеграції для проектування ефективних ланцюгів поставок; принцип інноваційності; принцип забезпечення стратегічної взаємодії та принцип забезпечення розвитку логістичної інфраструктури. Використання цих принципів в процесі оптимізації системи управління логістичними бізнес-процесами сприятиме зниженню витрат підприємств, а також, забезпечуватиме підвищення швидкості та якості прийняття управлінських рішень.

Отже, жодна галузь українського ринку не залишилась незмінною, тому головне зараз – це підлаштовуватись під нові умови роботи ринку та робити все, щоб налагодити ефективну стабільну роботу шляхом постійного аналізу змін.

Список використаних джерел:

1. Логістичні послуги в Україні: знищити не можна вистояти. *Ліга. Блоги*. 11.04.2022 р. URL: <https://blog.liga.net/user/nkachan/article/44260>
2. Логістика під час війни: Як переформатувати логістику, зробити її ефективнішою. *ZAXID.NET*. 16.03.2022 р. URL: https://zaxid.net/logistika_pid_chas_viyuni_n1538608
3. Зберегти та забезпечити: як змінилася логістика в Україні під час війни. *Reactor.ua*. 24.05.2022 р. URL: <https://mind.ua/openmind/20241674-zberegti-ta-zabezpechiti-yak-zminilasya-logistika-v-ukrayini-pid-chas-vijni>
4. Шишкін В.О. Особливості оптимізації системи управління логістичними бізнес-процесами на промислових підприємствах. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 7. С. 536–541.